

คำนำ

การจัดพิมพ์ "คู่มือธนาคารขยะรีไซเคิล" เป็นหนังสือเล่มหนึ่ง ที่กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมได้รับความร่วมมือจากมูลนิธิเพื่อการพัฒนาสิ่งแวดล้อมและพลังงานเป็นผู้เรียบเรียง โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อเผยแพร่ความรู้ ความเข้าใจในเชิงปฏิบัติเกี่ยวกับการดำเนิน กิจกรรมธนาคารขยะรีไซเคิลให้แก่คณะครู และนักเรียน รวมถึง ชุมชนที่สนใจทั่วไป กิจกรรมธนาคารขยะรีไซเคิลนี้มุ่งเน้นเยาวชน เป็นกลุ่มเป้าหมายหลักในการป้องกัน และแก้ไขปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม ให้บรรเทาลงได้เป็นอย่างดี โดยเฉพาะปัญหาเรื่องการจัดกาขยะ มูลฝอยของโรงเรียนและชุมชนใกล้เคียง

ท้ายนี้กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คู่มือเล่มนี้จะเป็นตัวอย่างในการปฏิบัติให้แก่คณะครู และเยาวชน ในฐานะผู้ที่มีส่วนร่วมในการ แก้ไขปัญหาด้านการจัดกาขยะมูลฝอย ชุมชน ได้ต่อไปในอนาคต

ชาติรี ช่วยประสิทธิ์
อธิบดีกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม
ธันวาคม 2543

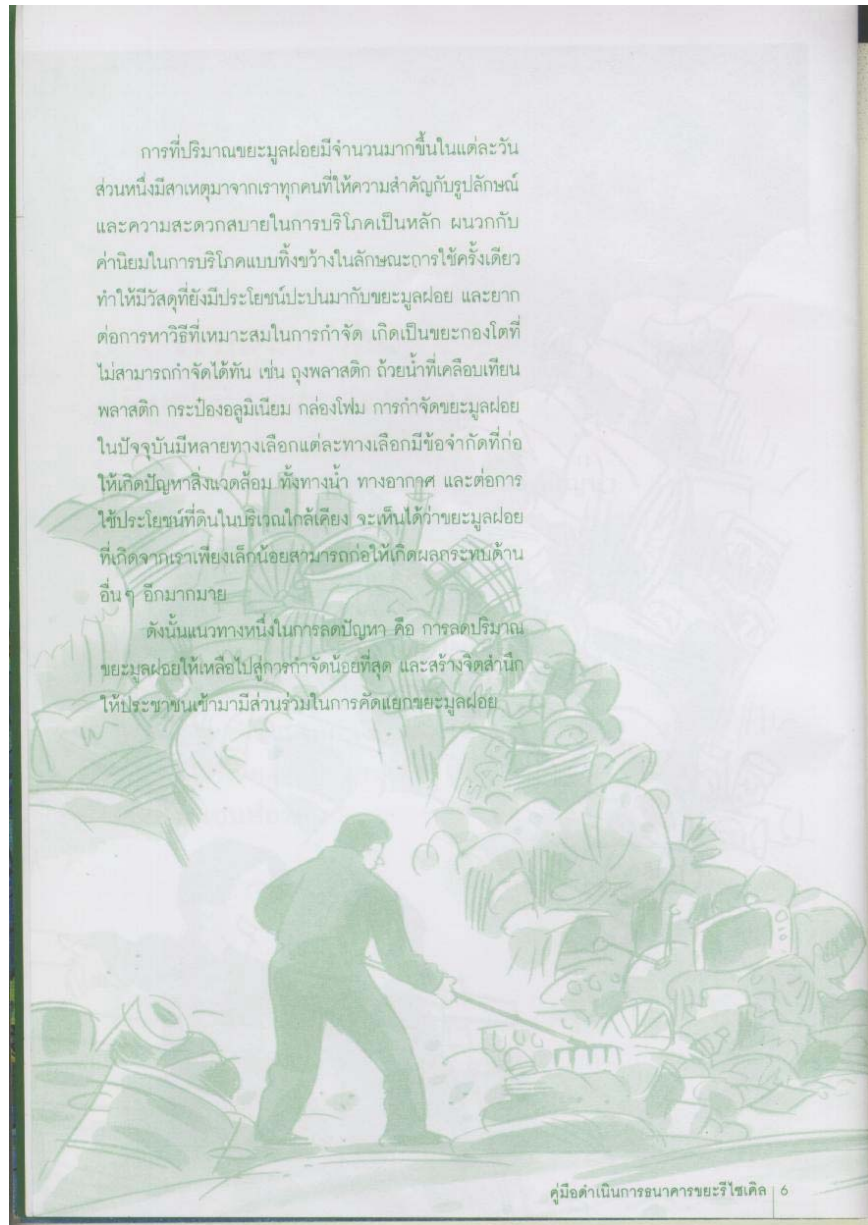
สารบัญ

แหล่งกำเนิดของขยะมูลฝอย	7
การมีส่วนร่วมของประชาชนในการแก้ไขปัญหา	8
อะไรที่รีไซเคิลได้	10
ทำไมเรียก "ธนาคารขยะรีไซเคิล"	12
ประโยชน์ของธนาคารขยะรีไซเคิล	17
ทำอย่างไรจึงเป็นธนาคารขยะรีไซเคิล	18
ขั้นตอนของธนาคารขยะรีไซเคิล	20
ธนาคารขยะรีไซเคิลต้องการใครบ้าง	21
ประสบการณ์ของธนาคารขยะรีไซเคิลที่ผ่านมา	23
ตัวอย่างแบบฟอร์ม	24

คู่มือดำเนินการ ธนาคารขยะรีไซเคิล

การที่ปริมาณขยะมูลฝอยมีจำนวนมากขึ้นในแต่ละวัน ส่วนหนึ่งมีสาเหตุมาจากเราทุกคนที่ให้ความสำคัญกับรูปลักษณ์ และความสะอาดสวยงามในการบริโภคเป็นหลัก ผนวกกับ คำนิยมในการบริโภคแบบทิ้งขว้างในลักษณะการใช้ครั้งเดียว ทำให้มีวัสดุที่ยังมีประโยชน์ปะปนมากับขยะมูลฝอย และยาก ต่อการหาวิธีที่เหมาะสมในการกำจัด เกิดเป็นขยะกองโตที่ไม่สามารถกำจัดได้ทันที เช่น ถุงพลาสติก ถ้วยน้ำที่เคลือบเยียน พลาสติก กระป๋องอลูมิเนียม กล่องโฟม การกำจัดขยะมูลฝอย ในปัจจุบันมีหลายทางเลือกแต่ละทางเลือกมีข้อจำกัดที่ก่อให้เกิดปัญหาสิ่งแวดล้อม ทั้งทางน้ำ ทางอากาศ และต่อการ ใช้ประโยชน์ที่ดินในบริเวณใกล้เคียง จะเห็นได้ว่าขยะมูลฝอย ที่เกิดจากเราเพียงเล็กน้อยสามารถก่อให้เกิดผลกระทบด้าน อื่น ๆ อีกมากมาย

ดังนั้นแนวทางหนึ่งในการลดปัญหา คือ การลดปริมาณ ขยะมูลฝอยให้เหลือไปสู่การกำจัดน้อยที่สุด และสร้างจิตสำนึก ให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการคัดแยกขยะมูลฝอย

แหล่งกำเนิด ของขยะมูลฝอย

1

การมีส่วนร่วมของ ประชาชนในการแก้ปัญหา

2

วิธีง่ายๆ ที่เราสามารถช่วยลดปัญหาการจัดการขยะมูลฝอย โดยไม่ต้องสร้างกฎเกณฑ์ แต่เป็นการดำเนินการด้วยความเต็มใจ ซึ่งมีแนวทางที่สามารถดำเนินการได้ง่ายๆ คือการสร้างจิตสำนึกคัดแยกวัสดุที่มีประโยชน์และการลดปริมาณ แนวคิด 5 R จึงถูกนำมาใช้ในการให้ความรู้ ความเข้าใจ และการปรับเปลี่ยนอุปนิสัย หรือ ความเคยชินในการเลือกซื้อสินค้า ซึ่งมีรายละเอียดของ 5 R ดังนี้

R1 (Reduction) การลดปริมาณขยะที่เกิดขึ้น เช่น การใช้ถุงผ้าแทน การใช้ถุงพลาสติก เมื่อไปซื้อของ การเลือกสินค้าที่มีปริมาณมาก เพื่อลดภาชนะบรรจุ และใช้สินค้าชนิดเต็ม

R2 (Reuse) การใช้ซ้ำ คือ การนำสิ่งของที่จะทิ้งนำกลับมาใช้ประโยชน์ในรูปแบบอื่นๆ เช่น การนำขวดน้ำอัดลมมาปลูกต้นไม้ การนำยางรถยนต์มาทำถังขยะ

R3 (Repairing) การซ่อมแซมใหม่ คือ การนำสิ่งของที่ชำรุดมาซ่อมแซม เพื่อนำกลับมาใช้ใหม่ เช่น การซ่อมแซมเสื้อผ้า แก้ว

R4 (Recycle) การนำกลับมาใช้ใหม่ โดยต้องนำวัสดุนั้นไปผ่านกระบวนการการแปรรูป ในระบบอุตสาหกรรม เช่น การนำแก้วแตกไปหลอมเป็นแก้วกลับมาใช้ใหม่ การนำกระป๋องอลูมิเนียมมาหลอมใช้ใหม่ การนำขวดน้ำพลาสติกไปหลอมเป็นภาชนะพลาสติกใช้ใหม่

R5 (Rejection) การหลีกเลี่ยงการใช้วัสดุที่กำจัดยาก หรือ สารเคมีที่มีอันตรายหรือ วัสดุที่ใช้เพียงครั้งเดียวแล้วทิ้ง เช่น กล่องโฟม การใช้จานหรือแก้วกระดาษ ยารฆ่าแมลง ควรให้พืชเป็นสารกำจัดแมลงแทนสารเคมี การใช้หลอดตะเกียบประหยัดไฟแทนหลอดฟลูออเรสเซนต์

อะไรที่รีไซเคิลได้

ขยะที่รีไซเคิลได้ปะปนอยู่กับขยะมูลฝอยที่เราสร้างขึ้น สามารถแบ่งเป็น กระดาษ แก้ว พลาสติก โลหะ/อโลหะ ในแต่ละประเภทนี้ สามารถแยกย่อยอีกมากมาย ถ้าเราแยกได้มากเท่าไร ปริมาณขยะมูลฝอย ที่เกิดจากเราก็จะมีน้อยลง

1 กระดาษ เป็นวัสดุที่ย่อยสลายง่ายที่สุดใช้เวลาเพียง 2-5 เดือน สามารถย่อยสลายตามธรรมชาติ โดยเราแยกย่อยเป็น กระดาษน้ำตาล กระดาษเล่ม/กระดาษย่อย กระดาษขาว-ดำ กระดาษหนังสือพิมพ์ และกระดาษคอมพิวเตอร์ การรีไซเคิล กระดาษ 1 ตัน ช่วยลดการตัดไม้ 17 ตัน ประหยัดน้ำ 31,500 ลิตร ประหยัดพลังงานไฟฟ้า 4,200 กิโลวัตต์ต่อชั่วโมง

2 แก้ว เป็นวัสดุที่นิยมใช้มากที่สุดและไม่สามารถย่อยสลายได้ แก้วทุกประเภท สามารถรีไซเคิลได้หลายครั้ง โดยแยกเป็นแก้วขาว แก้วสีเขียว แก้วสีขา เช่น ขวดเบียร์ ขวดน้ำปลา ขวดเหล้า ขวดแก้วทุกชนิด ทุกขนาด รวมทั้งเศษแก้วที่แตกแล้ว ก็สามารถรีไซเคิลได้ หากเราสามารถคัดแยกแก้วโดยไม่แตกเราจะได้ราคาที่ดีกว่าแก้วแตก และไม่เกิดอันตรายต่อผู้คัดแยก พลังงานที่ประหยัดได้จากการรีไซเคิลแก้ว 1 โบริ เท่ากับ ปริมาณไฟฟ้าที่ใช้กับหลอดไฟขนาด 400 วัตต์ นาน 4 ชั่วโมง และลดต้นทุนการผลิต แก้วใหม่ 2.10 บาทต่อขวด

3 พลาสติก เป็นวัสดุที่นิยมใช้และมีราคาสูง เวลาในการย่อยสลายนานประมาณ 4 ปี ปัจจุบันการรีไซเคิลพลาสติกสามารถใช้ได้เกือบทุกประเภท เช่น ขวดน้ำใส ขวดpet ขวดน้ำขุ่น ขวดนม ท่อPVC ขวดแชมพู ถึงพลาสติกที่แตก การรีไซเคิลพลาสติกจะช่วยลดการนำเข้าวัตถุดิบและประหยัดพลังงานถึง 37.10 million Btu ต่อตัน

4 โลหะ/อโลหะ เป็นวัสดุที่สามารถนำมารีไซเคิลได้ทุกประเภท เวลาในการย่อยสลายประมาณ 80-100 ปี ประเภทของโลหะ/อโลหะที่คัดแยก ได้แก่ เหล็ก ทุกประเภท กระป๋อง อลูมิเนียม อลูมิเนียมหนา/บาง เช่น กระดาษมีซึกผ้า หม้อ ชันน้ำ ทองเหลือง ทองแดง สแตนเลส สังกะสี และตะกั่ว เช่น แบตเตอรี่ การรีไซเคิลรีไซเคิล จะลดการใช้วัตถุดิบร้อยละ 9 และช่วยลดการปลดปล่อยมลพิษสู่สิ่งแวดล้อม วัสดุอื่นๆ เช่น นุ่น กาวมะพร้าว ลายยางอ่อน/แข็ง รองเท้ายางก็สามารถรีไซเคิลได้เช่นกัน

ทำไมเรียก

4

“ธนาคารขยะรีไซเคิล”

ธนาคารขยะรีไซเคิล คือ รูปแบบหนึ่งในการดำเนินงานเพื่อส่งเสริมการคัดแยกขยะมูลฝอย โดยเริ่มต้นที่เยาวชนและชุมชนเป็นหลัก และใช้โรงเรียนเป็นสถานที่ดำเนินการ เพื่อให้เยาวชนและชุมชนเกิดความเข้าใจในการคัดแยกขยะมูลฝอย และร่วมรับผิดชอบธนาคารขยะรีไซเคิลเป็นการปลูกฝังนิสัยและจิตสำนึกในการคัดแยกขยะมูลฝอย รวมทั้งส่งเสริมการเข้ามามีส่วนร่วมโดยใช้เยาวชนเป็นตัวอย่างในการดำเนินงาน หลักการของธนาคารขยะรีไซเคิลให้สมาชิกคัดแยกขยะรีไซเคิล และคิดมูลค่าของขยะมูลฝอยที่คัดแยก เป็นจำนวนเงินบันทึกเป็นยอดเงินฝากของสมาชิก โดยสมาชิกสามารถเบิกถอนได้ในวันที่เปิดดำเนินการ ธนาคารขยะรีไซเคิลต่างจากธนาคารทั่วไป คือ สมาชิกไม่ต้องนำเงินมาที่ธนาคารแต่เอาขยะรีไซเคิลที่จะทิ้งเข้ามาเปลี่ยนเป็นจำนวนเงินฝากในบัญชี

คณะทำงานต้องได้รับการจัดตั้งก่อน เป็นอันดับแรก โดยประกอบด้วย ครู และนักเรียน ประมาณ 6-7 คน

คณะทำงานต้องสำรวจข้อมูลเบื้องต้น ในแต่ละพื้นที่ เช่น จำนวนร้านรับซื้อของเก่า ราคา และประเภทขยะรีไซเคิลที่รับซื้อ

คณะทำงานทำหน้าที่คัดเลือกและประสาน ร้านรับซื้อของเก่าที่เข้าร่วมรายการ

ทำอย่างไรจึงเป็นธนาคารขยะรีไซเคิล

คณะทำงานต้องอบรม หรือ ทำความเข้าใจกับนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการ

คณะทำงานต้องเตรียมสถานที่สำหรับ เป็นที่ทำการธนาคารขยะรีไซเคิล

คณะทำงานต้องประเมินผล และเผยแพร่ โครงการไปยังกลุ่มอื่นเพื่อเป็นตัวอย่าง

ขยะรีไซเคิลทุกชิ้นมีค่า ช่วยรักษาสิ่งแวดล้อม และถนอมทรัพยากรของชาติ

ประโยชน์ของ ธนาคารขยะรีไซเคิล

5

ประโยชน์ที่เกิดจากธนาคารขยะรีไซเคิลมีทั้งระยะสั้นและระยะยาว โดยเน้นให้เยาวชนและชุมชนเป็นผู้ได้รับประโยชน์

ผลที่ได้ในระยะสั้น เยาวชนจะเกิดแนวคิดที่ดีต่อการจัดการขยะมูลฝอย และเข้าใจคุณค่าของสิ่งของต่าง ๆ ว่าวัสดุบางประเภทสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้หลายครั้ง หรือสามารถเปลี่ยนเป็นเงินเพื่อช่วยลดค่าใช้จ่ายของผู้ปกครอง และฝึกนิสัยการออมทรัพย์ของเยาวชน และการทำธนาคารขยะรีไซเคิลยังสามารถ นำเงินกำไร ที่เกิดขึ้นมาใช้ในการส่งเสริมกิจกรรมด้านการศึกษา และอุปกรณ์การเรียนการสอนให้แก่เยาวชน นอกจากนี้ผลที่เกิดขึ้นต่อเยาวชนแล้ว เมื่อมีการคัดแยกปริมาณขยะมูลฝอยที่ต้องกำจัดจะมีปริมาณลดลงช่วยรัฐ และหน่วยงานท้องถิ่นประหยัดงบประมาณในการจัดการขยะมูลฝอย

ผลที่ได้ในระยะยาว เมื่อมีการปลูกฝังจิตสำนึกที่ดีตั้งแต่เด็ก ทำให้ในอนาคตประเทศไทยจะมีประชากรที่มีคุณภาพ มีแนวคิดที่ถูกต้องเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย และสามารถให้เป็นตัวอย่างกับชุมชนในการคัดแยกขยะมูลฝอย นอกจากนี้โรงเรียนเป็นศูนย์กลางในการคัดแยกขยะมูลฝอยของชุมชน

การจัดตั้งธนาคารขยะรีไซเคิลต้องมีการเตรียมความพร้อมทั้งในสถานที่และเจ้าหน้าที่ดำเนินการรวมทั้งความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการคัดแยกขยะมูลฝอย ซึ่งมีขั้นตอนการเตรียมความพร้อม ดังนี้

ทำอย่างไรจึงเป็นธนาคารขยะรีไซเคิล **6**

การจัดตั้งคณะทำงาน ประกอบด้วย ครู นักเรียน เป็นเจ้าหน้าที่หลัก โดยต้องให้มีการกระจายความรับผิดชอบในทุกระดับชั้น เพื่อให้นักเรียนทุกชั้น มีส่วนร่วมในการเป็นเจ้าของธนาคารขยะรีไซเคิล อาจแบ่งเวรการดำเนินงาน ซึ่งจะทำให้ธนาคารสามารถเปิดดำเนินการได้หลายครั้งในหนึ่งสัปดาห์ กรณีของชุมชนให้เยาวชน และสมาชิกในชุมชนเป็นคณะทำงานร่วมกัน

คณะทำงานต้องทำการสำรวจ ร้านรับซื้อของเก่า ราคา และประเภท วัสดุที่รับซื้อเพื่อใช้ในการตั้งราคาการรับซื้อ และสำรวจปริมาณวัสดุรีไซเคิลได้เพื่อ การวางแผนวันที่เหมาะสมที่จะเปิดดำเนินการ ช่วงเวลาที่ขายสินค้า และขนาดของสถานที่เก็บรวบรวม ซึ่งรายละเอียดต่างๆ นั้นขึ้นอยู่กับแต่ละพื้นที่ อาจกำหนดเบื้องต้นก่อนเพื่อสามารถปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมเมื่อได้ดำเนินการไประยะเวลาหนึ่ง

ประสานงานร้านรับซื้อของเก่าที่
ยินดีเข้าร่วมโครงการ โดยอาจขอราคาที่สูงเพื่อสร้างแรงจูงใจของสมาชิก และกำหนดระยะเวลาที่แน่นอนให้เข้ามารับซื้อ

การประชาสัมพันธ์ โดยการเผยแพร่ความรู้ ความเข้าใจ เพื่อให้เกิดความ ร่วมมือกันในโรงเรียนปัจจุบัน โรงเรียนแต่ละแห่งมีกิจกรรมการอบรมช่วงเช้า ซึ่งสามารถแทรกความรู้ วิธีการมีส่วนร่วมของธนาคารขยะรีไซเคิล รายละเอียดของธนาคารขยะรีไซเคิลหรือการประชาสัมพันธ์ ผลการดำเนินงาน เพื่อเป็นการโน้มน้าวให้เข้าร่วมในกิจกรรมมากขึ้น นอกจากนี้การใช้สื่อต่างๆ เช่น เอกสารเผยแพร่ของทางราชการ การจัดบอร์ดนิทรรศการ หรืออาจแทรกในกิจกรรมของแต่ละรายวิชา เช่น วิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต วิชาสิ่งแวดล้อมศึกษา เป็นต้น

การเตรียมสถานที่เก็บรวบรวม โดยยึดหลักง่าย ๆ คือ ต้องสามารถเก็บรวบรวมวัสดุรีไซเคิลได้ระยะเวลาหนึ่ง แยกประเภทของวัสดุอย่างชัดเจน เพื่อง่ายต่อการตรวจสอบ และการขายโดยไม่จำเป็นต้องเป็นอาคารถาวร เช่น อาจใช้พื้นที่บริเวณเรือนเพาะชำ ซึ่งป้องกันฝนได้แบ่งเป็น 4 ช่อง ทำป้ายบอกประเภท และควรมีการติดตั้งป้ายราคาเพื่อสะดวกในการดำเนินการ โดยราคาขึ้นอยู่กับราคารับซื้อของร้านรับซื้อ แต่ควรตั้งราคาที่สูงกว่าราคาของร้านรับซื้อเล็กน้อย เพื่อให้มีเงินสมทบในกิจกรรมของนักเรียน และมีเงินหมุนเวียนในโครงการ

การประเมินผลการดำเนินการ พิจารณาจากปริมาณวัสดุรีไซเคิล ที่สมาชิกนำเข้ามาที่ธนาคาร ถ้าไรที่เกิดจากการซื้อ-ขาย และจำนวนสมาชิกของธนาคาร

การดำเนินงานของธนาคารขยะรีไซเคิลใกล้เคียงกับธนาคารทั่วไป โดยมีขั้นตอนดังนี้

- การรับสมัครสมาชิกของธนาคาร โดยให้ผู้สนใจกรอกรายละเอียดใบสมัคร และเจ้าหน้าที่ของธนาคารจะให้เลขที่สมาชิกสมุดคู่ฝาก โดยธนาคารจะเป็นผู้เก็บรวบรวมสมุดเงินฝากไว้ สมาชิกสามารถมาขอคืนได้ในวันที่ธนาคารเปิดทำการเจ้าหน้าที่ของธนาคารต้องลงรายละเอียด ของสมาชิกในเอกสารทะเบียนลูกค้าเพื่อเป็นหลักฐานในการดำเนินงานของธนาคาร

ขั้นตอนของธนาคารขยะรีไซเคิล

7

- เมื่อสมาชิกทำการคัดแยกขยะรีไซเคิล และนำมาฝากในวันทำการ เจ้าหน้าที่จะทำการคัดแยกประเภท และจำนวนเพื่อคำนวณมูลค่าเป็นจำนวนเงินตามราคาระบุไว้ บันทึกลงในเอกสารใบนำฝาก ในกรณีที่มีสมาชิกต้องการถอนเงิน ต้องกรอกเอกสารใบถอนให้กับเจ้าหน้าที่

- เจ้าหน้าที่บันทึกรายละเอียดเลขที่สมาชิก ประเภทวัสดุ จำนวน และจำนวนเงินลงในเอกสารใบสรุปการนำฝาก จากนั้นจึงนำยอดจำนวนเงินบันทึกลงสมุดคู่ฝาก เพื่อเก็บเป็นหลักฐานการฝากถอนของสมาชิก จากนั้นจึงคืนใบนำฝากให้กับสมาชิก

- ภายหลังจากเปิดทำการเสร็จสิ้น เจ้าหน้าที่ต้องทำการรวบรวมรายรับรายจ่าย และทะเบียนคุมลูกหนี้ของธนาคารในแต่ละวัน เพื่อความสะดวกในการตรวจสอบ ผลการดำเนินงานกำไร-ขาดทุนของธนาคาร

- ควรมีการสรุปผลการดำเนินงานในแต่ละเดือน และแจ้งแก่สมาชิกของธนาคาร โดยอาศัยการประชุมประชาสัมพันธ์น้ำแฉว หรือการจัดบอร์ดบริเวณที่ทำการธนาคาร

8

ธนาคารขยะรีไซเคิล ต้องการใครบ้าง

คณะทำงานของธนาคารขยะรีไซเคิล

ประกอบด้วย 3 ส่วน ซึ่งมีบทบาทหน้าที่ รับผิดชอบ ดังนี้

1. ผู้จัดการธนาคาร

หน้าที่รับผิดชอบ

- รับผิดชอบการดำเนินงานในภาพรวมของธนาคาร โดยต้องควบคุมดูแลการทำงานของฝ่ายปฏิบัติการ และฝ่ายควบคุมดูแล

2. ฝ่ายปฏิบัติการ

2.1 เจ้าหน้าที่คัดแยก

หน้าที่รับผิดชอบ

- คัดแยกขยะรีไซเคิลที่สมาชิกนำมาขายบริเวณที่ทำการในเวลาทำการและทำการคัดแยกประเภท เพื่อการจัดเก็บที่เป็นระเบียบในบริเวณสถานที่เก็บ
- บันทึกรายละเอียดเกี่ยวกับสมาชิก ได้แก่ ชื่อ-สกุล เลขที่ประเภท และปริมาณขยะรีไซเคิล เพื่อส่งต่อให้เจ้าหน้าที่คิดเงิน

2.2 เจ้าหน้าที่คิดเงิน

หน้าที่รับผิดชอบ

- เมื่อทำการคัดแยกขยะรีไซเคิลแล้ว เจ้าหน้าที่ต้องเทียบกับราคาที่กำหนด และคิดจำนวนเงินของสินค้าที่สมาชิกนำมาฝาก
- รับผิดชอบการฝาก-ถอนเงินของสมาชิก บันทึกจำนวนเงินลงในสมุดเงินฝากของสมาชิก

2.3 เจ้าหน้าที่บัญชี

หน้าที่รับผิดชอบ

- รับผิดชอบเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเงิน เช่น สรุปรายยอดเงินฝากของสมาชิก สรุปรายยอดรายรับรายจ่าย ของธนาคารขยะรีไซเคิล
- บันทึกรายละเอียดและยอดคงเหลือของสินค้าตามประเภทปริมาณ ราคา โดยต้องทำการบันทึกทุกวันที่เปิดทำการ

3. ฝ่ายควบคุมดูแลโครงการ

3.1 เจ้าหน้าที่ควบคุมการเงิน

หน้าที่รับผิดชอบ

- ควบคุมการเงินของโครงการ ได้แก่ บัญชีรายรับรายจ่าย บัญชีเงินสด
- ดูแลการเบิกจ่ายเงินของธนาคารเพื่อนำไปใช้ในกิจกรรม
- ดูแลเอกสารการเบิกจ่ายเงินของสมาชิกธนาคารขยะรีไซเคิลให้สามารถ ตรวจสอบได้

3.2 เจ้าหน้าที่ควบคุมการซื้อขาย

หน้าที่รับผิดชอบ

- รวบรวมข้อมูลการซื้อขาย ราคาขยะรีไซเคิลในท้องตลาด
- จัดทำรายละเอียดราคาเพื่อติดบริเวณที่ทำการ โดยต้องมีการปรับเปลี่ยน ราคาตามความเหมาะสม
- รับผิดชอบการนำขยะรีไซเคิลไปขาย หรือประสานกับร้านรับซื้อของเก่าเข้ามา ดำเนินการในระยะเวลาที่กำหนด

การคัดแยกขยะรีไซเคิลโดย ผ่านโครงการธนาคารขยะรีไซเคิลได้มีการดำเนินงานในโรงเรียน และชุมชนต่างๆ ซึ่งผู้สนใจสามารถขอเข้าศึกษารูปแบบการจัดการได้หลายแห่ง ดังนี้

ประสบการณ์ของ

ธนาคารขยะรีไซเคิลที่ผ่านมา

9

• โรงเรียน

โรงเรียนเทศบาลวัดพันปี

เทศบาลนครพิษณุโลก จังหวัดพิษณุโลก

โทรศัพท์ (055) 251-120

โรงเรียนเทศบาลวัดปากน้ำ

เทศบาลนครระยอง จังหวัดระยอง

โทรศัพท์ (038) 611-363

โรงเรียนเทศบาลวัดลุ่มมหาชัยชุมพล

เทศบาลนครระยอง จังหวัดระยอง

โทรศัพท์ (038) 612-005

โรงเรียนเทศบาลวัดปากคลอง

เทศบาลนครระยอง จังหวัดระยอง

โทรศัพท์ (038) 611-362

• ชุมชน

ชุมชนวัดกลาง

เขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร

ติดต่อคุณศุภชัย ตริรัตน์ชาลิต

โทรศัพท์ (02) 377-4846

ธนาคารขยะรีไซเคิล
Recycling Bank

สมุดคู่ฝาก

ชื่อบัญชี	เลขที่
บัญชีเงินฝากขยะเพื่อการหมุนเวียนกลับมาใช้ใหม่	
สถานที่	สาขา

ตัวอย่างแบบฟอร์ม 10

วันที่ DATE	ถอน WITHDRAWAL	ฝาก DEPOSIT	คงเหลือ BALANCE	ลายเซ็น SIGNATURE

ใบสมัครสมาชิก

เลขที่ _____

ใบสมัครสมาชิก
ธนาคารขยะ

สาขา _____

วันที่ _____

ชื่อ-สกุล _____

วันเดือนปีเกิด _____ อายุ _____ ปี เดือน _____ ปี _____

การศึกษา _____

ที่อยู่ _____

ตำบล _____ อำเภอ _____

จังหวัด _____ โทรศัพท์ _____

บุคคลที่ติดต่อได้ _____ โทรศัพท์ _____

(ลงชื่อสมาชิก)

(เจ้าหน้าที่)

สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมที่
มูลนิธิเพื่อการศึกษาสิ่งแวดล้อมและพลังงาน
129 อาคารอวี ซีนี 3 ถนนเทศบาลนครเชียงใหม่ ราชดำเนิน แขวงจตุจักร กรุงเทพฯ 10900
โทรศัพท์ (02) 580-6242-3 โทรสาร (02) 580-5103

ใบถอนเงิน WITHDRAWAL SLIP ธนาคารขยะ
Recycle Waste Bank

สำนักงวน วัลลภวร วันที่ 10/0/43

ชื่อบัญชี ศ.ญ. ชวิษฐา บุญแก้ว เลขที่บัญชี 01

จำนวนเงินที่ถอนเป็นตัวเลข บาท 10 คำอักษร สิบบาทถ้วน

ผู้ถอน ชวิษฐา ลายมือชื่อเจ้าหน้าที่ธนาคาร วัลลภวร

ใบถอนเงิน

ใบนำฝาก DEPOSIT SLIP ธนาคารขยะ
Recycle Waste Bank

สำนักงวน ชุมนวลวัลลภวร วันที่ 01/0/43

ชื่อบัญชี ศ.ญ. ชวิษฐา บุญแก้ว เลขที่บัญชี 01

รายการ	จำนวน	ราคา/มูลค่า (บาท)		หมายเหตุ
		บาท	สต.	
ชงวนเป็นเงินสด	4 ใบ	0.20	1	(สองเงินเจ็ดสต.)
กระดาษพิมพ์ดีด	2 สต.	4.5	0	
กระดาษถ่าย	5 สต.	4	20	
รวมเป็นเงิน		90	-	

ผู้ฝาก ชวิษฐา ลายมือชื่อเจ้าหน้าที่ธนาคาร วัลลภวร

ใบนำฝากเงิน

ธนาคารขยะ Recyclable Waste Bank				
สาขากรม ท้องถิ่น				
เลขที่บัญชี	ชื่อ-สกุล	เบอร์โทรศัพท์	หมายเหตุ	
01	ชญ จัญญา บุญแก้ว	2/15/43	เคยสมัครแล้ว	
02	ชญ จัญญา บุญแก้ว	2/15/43		
03	ชญ จัญญา บุญแก้ว	15/8/43		

ทะเบียนคุณลูกค้า

ธนาคารขยะ Recyclable Waste Bank									
สาขากรม ท้องถิ่น									
ประเภทบัญชี	เงิน	กระดาษ	พลาสติก	โลหะ	ผ้า	ยาง	แก้ว	จำนวน	หมายเหตุ
								บาท	ค.ค.

สรุปการนำฝาก

ธนาคารขยะ Recyclable Waste Bank						
พหุคูณคุณลูกค้า						
ลำดับ	เลขที่	ชื่อ-นามสกุล	วันที่สมัคร	ยอดคงเหลือ ณ วันที่		
1	01	ชญ จัญญา บุญแก้ว	20/10/43	15/10/43	15/10/43	15/10/43

สมุดเงินสด

ธนาคารขยะ Recyclable Waste Bank						
บัญชีเงินฝาก						
ว.ค.ป.	เลขที่	รายการ	รับ	จ่าย	คงเหลือ	
25/10/43	01	ชญ จัญญา บุญแก้ว	1,000	20	1,000	

ทะเบียนคุณเจ้าหน้าที่

คู่มือธนาคารขยะ

พิมพ์ ครั้งที่ 1 ธันวาคม 2543

ที่ปรึกษา

ชาตรี ช่วยประสิทธิ์, วีระ สกัลทับ,
มณฑิพย์ ศรีรัตนาทาบุญกานอน,
วัชณี เอมะจจ, พริยุดม วรรณพฤกษ์

กองบรรณาธิการ

สาถล จีนะกุล, พรพต อมราภิบาล,
อมรทิพย์ ภาคสุชน นฤพล ศรีตระกุล,

คนรทำงาน

สาวิตรี สุขปัญญาเลิศ, ศิริพร ชันฉวี,
ศิริพร ธีระชัยเกียรติคุณ, รุ่งนภา สิตาคุณ,
ระเบียบ ภู่ผา, จรียา ชื่นใจชน
ประมุข ทองฉวิล,

ศิลปกรรม

บุญเชิด เข็มเงิน, วิทยา ยอดปทุม,
ยอดเยี่ยม สงวนสุข, ชรรค์ชัย สินธุพานิช

จัดพิมพ์และเผยแพร่

กองส่งเสริมและเผยแพร่
กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม
กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม

นำเสนอข้อมูล

tee
มูลนิธิเพื่อการพัฒนาสิ่งแวดล้อมและพลังงาน
12/9 ชั้น 3A อาคารเอวี ดนเทศบาลสงคราม
 แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900
 โทร. 580-6242-3 โทรสาร. 580-5103

กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม
กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม
60/1 ซอยพหลุวิวัฒนา ถ.พระราม 6 สามเสนใน
พญาไท กรุงเทพฯ 10400 โทร. 298-6020-9

